

MALTA

QORTI TAL-APPELL
(Sede Inferjuri)

ONOR. IMĦALLEF
LAWRENCE MINTOFF

Seduta tal-24 ta' Frar, 2021

Appell Inferjuri Numru 143/2018 LM

Mary Gauci bin-numru tal-karta tal-identità 595949(M)
("l-appellata")

vs.

Valletta Fund Management Limited (C 18603) li mit-22 ta' Novembru 2016
bdiēt tissejjaħ BOV Asset Management Ltd
u Bank of Valletta p.l.c. (C 2833) ("l-appellanta")

Il-Qorti,

Preliminari

1. Dan huwa appell magħmul mis-socjetà intimata **Bank of Valletta p.l.c.** [minn issa 'l quddiem "is-socjetà appellanta"] mid-decizjoni mogħtija fit-12 ta' Settembru, 2018, fil-każ numru 023/2016 u bl-okkju premess [minn issa 'l quddiem "id-decizjoni appellata"], mill-Arbitru għas-Servizzi Finanzjarji [minn

issa 'l quddiem "l-Arbitru"], li permezz tagħha ddecieda dwar l-ilment tarrikorrenti **Mary Gauci (K.I. numru 595949M)** [minn issa 'l quddiem "l-appellata"] billi *ai termini* tal-paragrafu (iv) tas-subinciz 26(3)(ċ) tal-Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta ordna lis-soċjetà appellanta sabiex tħallas lill-appellata is-somma ta' sebat elef, mija u sitta u għoxrin Euro u erbgħa u sebgħin ċenteżmu (€7,126.74), bl-imgħaxijiet legali mid-data meta l-appellata ppreżenta l-ilment tagħha quddiemu, sad-data tal-pagament effettiv u bl-ispejjeż kontriha.

Fatti

2. Il-fatti ta' dan il-każ huma kwazi kollha identici għal dak tal-appell deciz minn din il-Qorti, kif diversament preseduta, fis-16 ta' Diċembru, 2019, fl-ismijiet **Finco Treasury Management Limited għall-kont u beneficiċju tal-Provinċjal Maltija tal-Agostinjani et vs La Valette Funds SICAV p.l.c. et** (Appell Numru 23/2018).

3. Għandu jingħad li fil-każ odjern l-appellata kienet aċċettat l-offerta tas-soċjetà appellanta fit-28 ta' Ġunju, 2011, skont kif jirrizulta mill-kopja tal-*Form of Acceptance and Transfer* esebita a fol. 70 tal-atti, sabiex b'hekk hija kienet intitolata għall-ħlas tas-somma ta' erbatax-il elf, tmien mija u sebgħa u tmenin Euro u disgħa u tmenin ċenteżmi (€14,887.89) wara li hija kienet investiet fil-fond magħruf bħala *La Vallette Multi Manager Property Fund* [minn issa 'l quddiem "LVMMPF"] is-somma ta' tlieta u għoxrin elf Euro u ċenteżmu (€23,000.01) skont il-kopja tal-*Contract Note* a fol. 98 tal-atti. L-appellata rċeviet is-somma totali ta' disa' mija u ħamsa u tmenin Euro u tmienja u tletin

ċenteżmu (€985.38) bħala *net income* minn *dividend payments* mill-istess investment.

Mertu

4. L-appellata intavolat proċeduri quddiem l-Arbitru fit-28 ta' Ġunju, 2016, kontra s-soċjetà appellanta u kontra s-soċjetà **Valletta Fund Management Limited (C18603)** illum magħrufa bħala **BOV Asset Management Ltd** [minn issa 'l quddiem "BAM"] permezz tal-preżentata ta' ilment. Skont l-ittra annessa mal-istess dokument, l-appellata ddikjarat li kienet investiet fil-LVMMMPF fuq suggeriment ta' impjegata tas-soċjetà appellanta. Qalet li ġara li l-LVMMMPF beda juri t-telf u s-soċjetà appellanta offriet li tixtri l-ishma tagħha bil-prezz ta' €0.75 għal kull sehem. Għalhekk l-appellata ddikjarat li s-soċjetà appellanta kienet għadha dovuta lejha madwar €13,500, liema somma kienet tikkomprendi t-telf li ġarrbet tad-dħul fuq il-kapital li hija investiet, u anki parti minn dak il-kapital stess.

5. Is-soċjetà appellanta u l-BAM wiegħbu għall-ilment billi eċċepixxew is-segwent: (a) l-Arbitru ma kellux il-kompetenza skont il-liġi sabiex jieħu deċiżjoni fir-rigward tal-kuntratt ta' transazzjoni bejn il-partijiet; (b) l-Arbitru ma kellux jieħu konjizzjoni tal-ilment *ai termini* tal-para. (ċ) tas-subartikolu 21(2) tal-Kap. 555 tal-Liġijiet ta' Malta stante li kienet seħħet transazzjoni; (ċ) l-Arbitru ma setax jieħu konjizzjoni tal-każ peress li huwa kellu s-setgħa li jittratta biss ilmenti mressqa minn "klijenti eliġibbli"; (d) huma ma kinux il-leġittimi kontraditturi; (e) l-appellata kienet biegħet u ttrasferiet id-drittijiet

kollha tagħha, anki dawk litigjużi lis-soċjetà appellanta; (f) il-preskrizzjoni a tenur tal-artikolu 1222 u tal-artikoli 2153 tal-Kap. 16 tal-Liġijiet ta' Malta; (g) l-appellata kellha turi li hija kienet “*inexperienced investor*”; (g) huma ma kienu bl-ebda mod responsabbli għall-ħlas ta' danni jew xort'oħra lill-appellata għal xi aġir allegatament illegali da parti tagħhom; (ħ) l-ispejjeż tal-proċedura kellhom jitħallsu mill-appellata.

Id-Deciżjoni Appellata

6. L-Arbitru wasal għad-deciżjoni appellata wara li għamel is-segwenti konsiderazzjonijiet rilevanti għall-appell odjern:

“Eċċezzjonijiet Preliminari

Eċċezzjonijiet dwar Ġurisdizzjoni

Il-provdituri tas-servizz qajmu tlett eċċezzjonijiet dwar il-kompetenza fis-sens li l-Arbitru m'għandux jisma' dan il-każ għaliex m'għandux il-kompetenza taħt il-liġi li jiddeċiedi dwar kuntratt ta' transazzjoni bejn il-partijiet li saret res judicata liema kwistjoni tista' titqajjem biss quddiem il-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili b'mod esklussiv; li għalhekk l-ilment huwa wieħed frivolu u vessatorju ai termini tal-Artikolu 21(2)(ċ) tal-Kap. 555 u fil-konfront tal-BOV l-ilmentatriċi mhiex 'klijent eliġibbli'.

L-Arbitru ser jittratta dawn l-eċċezzjonijiet dwar kompetenza flimkien.

L-Arbitru għas-Servizzi Finanzjarji ġie mwaqqaf permezz tal-Att XVI tal-2016 (Kap. 555 tal-Liġijiet ta' Malta) li stabbilixxa l-kompetenza tiegħu. Għalhekk, il-kompetenza tal-Arbitru ma tiddependix fuq ir-rieda jew ix-xewqa tal-partijiet jew il-materja li dwarha jiġi mitlub jiddeċiedi, iżda hija stabbilita fuq kriterji oġġettivi li l-legiżlatur deherlu li għandu jstabbilixxi.

Skont il-Kap. 555 tal-Liġijiet ta' Malta, (fn. 28 Art. 21(1)(b) tal-Kap. 555) l-Arbitru għandu l-kompetenza li 'jisma' lmenti skont il-funzjonijiet tiegħu taħt l-Artikolu 19 (1) fir-rigward tal-imġiba ta' provditur tas-servizzi finanzjarji.' M'hemm l-ebda kwalifika dwar il-materja tal-ilment u l-Arbitru jista' jisma' kwalunkwe ilment

imressaq minn klijent eliġibbli kontra provditur tas-servizzi finanzjarji dejjem fil-limiti tal-istess Att.

Dan huwa imsaħħaħ minn dak li hemm provdut fl-Artikolu 19 (1) fejn il-funzjoni primarja tal-Arbitru hija deskritta bħala dik li ‘jittratta lmenti mressqa minn klijenti eliġibbli.’ L-istess, m’hemm l-ebda limitazzjoni xi jkun l-ilment imressaq sakemm jaqa’ fil-parametri tal-istess Kap. 555.

Għalhekk, it-test tal-kompetenza huwa li min iressaq l-ilment irid ikun ‘klijent eliġibbli’ u kontra min jitressaq l-ilment irid ikun ‘provditur tas-servizzi finanzjarji’ skont id-definizzjoni tal-Kap. 555.

‘Klijent eliġibbli’ huwa definit bħala: ‘klijent li jkun konsumatur ta’ provditur tas-servizzi finanzjarji, jew li lilu l-provditur tas-servizzi finanzjarji jkun offra li jipprovi xi servizz finanzjarju, jew li talab il-provdiment ta’ xi servizz finanzjarju minn provditur tas-servizzi finanzjarji.’ (fn. 29 Kap. 555, Art.2) L-istess Artikolu jipprovi li “klijent” għandu jinkludi, persuna fiżika, inklużi s-suċċessuri tagħha fit-titolu jew mikrointrapriża.’

Il-liġi tistabbilixxi wkoll min hu provditur tas-servizzi finanzjarji:

“provditur tas-servizzi finanzjarji” tfisser provditur tas-servizzi finanzjarji li jkun jew li jkun ġie liċenzjat jew awtorizzat xort’oħra mill-Awtorità għas-Servizzi Finanzjarji ta’ Malta skont l-Att dwar l-Awtorità għas-Servizzi Finanzjarji ta’ Malta jew kull ligi oħra tas-servizzi finanzjarji, inkluż iżda mhux limitat għal servizzi ta’ investiment, ibbankjar, istituzzjonijiet finanzjarji, karti ta’ kreditu, pensjonijiet u assigurazzjoni...’ (fn. 30 Ibid.)

L-ilmentatriċi odjerna hija klijent eliġibbli filwaqt li l-Bank of Valletta p.l.c. u l-VFM kienu provdaturi tas-servizz skont id-definizzjoni tal-Kap. 555 fuq ċitat.

Għalhekk, il-kompetenza tal-Arbitru tiskatta hekk kif jiġu sodisfatti dawn ir-rekwiżiti tal-liġi u, għaladarba tiskatta din il-kompetenza, l-Arbitru mhuwiex ristrett biex jisma’ ilment, tkun xi tkun il-materja u l-kwalità tiegħu, basta jkun marbut ma’ xi servizz fil-qasam tas-servizzi finanzjarji u mogħti minn provditur ta’ servizz li jaqa’ taħt id-definizzjoni tal-liġi.

Il-legiżlatur bl-ebda mod ma illimita l-kompetenza tal-Arbitru ħlief għal dak li jipprovi l-istess Att. Perezempju, l-Arbitru jista’ jisma’ każi li jmorru lura sal-1 ta’ Mejju 2004, (u mhux aktar), u ‘jista’ jagħti rimedju pekunjarju għal kull ilment sa massimu ta’ €250,000.’

Li kieku l-legiżlatur ried jillimita l-kompetenza tal-Arbitru, fiċ-ċirkostanzi li qed jgħidu l-provdituri tas-servizz, allura kieku kien jagħmel hekk, imma dan il-legiżlatur m'għamlux.

Għalhekk l-Arbitru qed jiċċhad l-eċċezzjonijiet dwar kompetenza u, għaladarba gie deciz li l-ilmentatur huwa klijent eliġibbli u jista' iressaq l-ilment, allura, m'hemm xejn frivolu u vessatorju fl-ilment tiegħu u ser jikkunsidrah.

Issa l-Arbitru ser jittratta dak li qalu l-provdituri tas-servizzi finanzjarji li qed isostnu li l-każ huwa wieħed magħluq għaliex seħħet tranzazzjoni bejn il-partijiet liema tranzazzjoni għandha l-effett ta' res judicata bejn il-partijiet.

U, in sostenn ta' dan, il-provditur tas-servizz jagħmel referenza għal dak li jipprovdi l-Kodiċi Ċivili.

M'hemm l-ebda dubju li l-provdituri tas-servizz kienu qed joffru se (taħt xi kwalità jew oħra), servizz fil-qasam tas-servizzi finanzjarji. Il-provdituri tas-servizz mhumiex kumpanniji ordinarji li daħlu f'xi kuntratt sempliċi ma' kontraent iehor, imma l-provdituri tas-servizz huma kumpanniji li jaħdmu fil-qasam tas-servizzi finanzjarji u huma soġġetti għal skrutinju akbar, anke minn regoli ad hoc, li japplikaw f'dak il-qasam, dejjem biex jiġi protett l-investitur.

Dan gie enfasizzat mill-MFSA fir-rapport tagħha tat-22 ta' Ġunju 2012, (fn. 31 Report on the MFSA investigation into the sales practices by Bank of Valletta p.l.c. of the La Valette Multi-Manager Property Fund), fejn għamlitha ċara li l-BOV kien suġġett għall-guidelines applikabbli qabel l-2007 u l-Investment Services Rules minn Novembru 2007.

M'hemm l-ebda dubju lanqas li s-servizz jikkostitwixxi kuntratt bejn konsumatur u kummerċjant u, għalhekk, japplikaw għal din ir-relazzjoni ġuridika kemm liġijiet, regoli u regolamenti prattiċi u professjonali stabbiliti u linji gwida minn awtoritajiet superviżjonali nazzjonali u tal-Unjoni Europea, u anke liġijiet u Direttivi (fn. 32 Kap. 555, Art 19(3)(ċ)) li saru biex jagħtu protezzjoni lill-konsumatur.

Din ir-relazzjoni ġuridika li nħolqot bejn l-ilmentatriċi u l-Bank m'hijiex waħda regolata esklussivament mill-Kodiċi Ċivili u fejn si tratta relazzjoni bejn konsumatur u kummerċjant, japplikaw il-provedimenti tal-Kap. 378 tal-Liġijiet ta' Malta, u f'din ir-relazzjoni meta jintużaw espressjonijiet mhux ġusti, il-provedimenti tal-Kap. 378 jipprevalu fuq il-Kodiċi Ċivili u l-Kodiċi tal-Kummerċ. (fn. 33 Kap. 378, Art. 47(B))

L-Arbitru daħal fil-fond fuq din il-kwistjoni fil-Każ Nru. 028/2016 deciz minnu fit-23 ta' Frar 2018, (fn. 34 Link: [https://financiararbitrer.org.mt/en/AboutUs/Documents/Decisions/2018/KAZ%20028-2016%20-%20CAE%20vs%20Bank%20of%20Valletta%](https://financiararbitrer.org.mt/en/AboutUs/Documents/Decisions/2018/KAZ%20028-2016%20-%20CAE%20vs%20Bank%20of%20Valletta%20))

20p.l.c.%20et.pdf) u semma r-raġunijiet għalfejn ma seħhetx tranzazzjoni bejn il-Bank u l-konsumatur.

L-Arbitru spjega li anke skont deċiżjonijiet tal-Qorti tal-Appell, il-kunċett tal-pacta sunt servanda f'dawn il-każi fejn si tratta kuntratt bejn konsumatur u kummerċjant kellu l-limitazzjonijiet tiegħu. Spjega wkoll kif l-Offerta u l-kuntratt ta' Aċċettazzjoni saru f'ċirkustanzi fejn il-konsumatur ma kellux wisq għażla ħlief li jaċċetta din l-Offerta; u l-klawsoli tal-Offerta fil-bidu tagħha u l-klawsoli 2.9 u 3(a) tal-istess Offerta, kif ukoll kull fejn hemm li l-ilmentaturi kienu qed iċedu d-drittijiet litigjużi tagħhom, jew li b'xi mod kienu qed iċedu kwalunkwe drittijiet li kellhom, għandhom jitqiesu klawsoli inġusti u pprojbiti u jitqiesu daqslikieku qatt ma ddaħħlu.

Ġaladarba dawn il-klawsoli tqiesu li m'għandhom l-ebda effett, għalhekk jitqies li ma seħhet l-ebda transazzjoni bejn l-ilmentatrici u l-provdituri tas-servizz li teskludi lill-Arbitru milli jindaga l-mertu tal-każ.

Peress li l-Arbitru daħal fil-fond fuq din il-kwistjoni, a skans ta' repetizzjoni u sabiex jittratta l-ilment kemm jista' jkun b'mod 'ekonomiku u mħaffef', (fn. 35 Kap. 555, Art 19(3)(d)) qiegħed jagħmel referenza għal dak li ġie deċiż minnu fil-Każ Nru. 028/2016 fit-23 ta' Frar 2018, (fn. 35 Dan il-każ jinstab fuq il-link: <https://financiararbitrator.org.mt/en/AboutUs/Documents/Decisions/2018/KAZ%20028-2016%20-%20CAE%20vs%20Bank%20of%20Valletta%20p.l.c.%20et.pdf>) u r-raġunijiet u l-motivazzjoni li ta f'dak il-każ f'dan ir-rigward, għandhom jgħoddu wkoll għal dan il-każ.

Għalhekk l-Arbitru qed jiċċad dawn l-eċċezzjonijiet.

Eċċezzjoni li l-BOV u l-VFM m'humiex il-Legittimi Kontraditturi

Dwar l-eċċezzjoni li l-BOV mhuwiex il-legittimu kontradittur l-Arbitru m'għandux għalfejn jidhol wisq fil-fond għax jidher evidenti li kien il-BOV lill-ilmentatrici u l-ilmentatrici il-prodott in kwistjoni u nholqot relazzjoni guridika diretta bejn il-Bank u l-ilmentatrici u, għalhekk, l-ilmentatrici hija gustifikata li tagħmel ilment kontra min bieghilha l-prodott.

Il-Bank dahal f'obbligi kuntrattwali mal-ilmentatrici u, għalhekk, huwa evidenti li huwa l-legittimu kontradittur.

Pero', peress li l-ilment huwa indirizzat lejn il-mod kif inbiegh il-prodott, u l-prodott inbiegh mill-BOV u l-VFM ma kinetx involuta f'din it-tranzazzjoni, għalhekk ma kienx hemm relazzjoni guridika mal-ilmentatrici f'dan ir-rigward u, għalhekk, il-VFM (BAM) m'hijiex legittimu kontradittur u qiegħda tigi liberata mill-osservanza tal-gudizzju."

L-Appell

7. Is-soċjetà appellanta pprezentat ir-rikors tal-appell tagħha fit-2 ta' Ottubru, 2018, fejn talbet lil din il-Qorti sabiex tħassar u tirrevoka d-deċiżjoni appellata għajr fejn din iddeċidiet li l-BAM ma kintx il-legittimu kontradittur u/jew giet illiberata mill-osservanza tal-għudizzju u/jew li l-ilment ma sarx kontra l-BAM, filwaqt li tilqa' l-eċċezzjonijiet tagħha, jew liema minnhom, u tiċhad it-talbiet kollha tal-ilmentatriċi bl-ispejjeż tal-appell odjern u dawk tal-proċeduri arbitrali kontriha. Is-soċjetà appellanta tgħid li tħoss ruħha aggravata bid-deċiżjoni appellata għaliex: (1) l-Arbitru kompletament skarta jew ma tax każ ta' numru ta' eċċezzjonijiet u sottomissjonijiet tas-soċjetà appellanta; (2) l-Arbitru ma kellu l-ebda kompetenza jiddeċiedi l-ilment; (3) l-Arbitru għamel apprezzament żbaljat tal-liġi meta ddeċieda, jekk iddeċieda, li l-ilment ma kienx frivolu u vessatorju skont il-para. (ċ) tas-subartikolu 21(2) tal-Kap. 555; (4) l-Arbitru għamel ukoll apprezzament ħażin tal-liġi u tal-fatti meta ddeċieda li jiċhad l-eċċezzjonijiet tal-preskrizzjoni *ai termini* tal-artikolu 1222 u tal-artikolu 2156 tal-Kap. 16; (5) l-Arbitru għamel apprezzament ħażin tal-fatti u tal-liġi meta warrab il-klawsoli kompromissorji mill-kuntratt ta' transazzjoni iżda fl-istess ħin żamm il-kuntratt fis-seħħ; (6) l-Arbitru għamel apprezzament ħażin tal-fatti u tal-liġi meta kkunsidra jekk l-appellata kinitx investitur b'esperjenza; (7) l-Arbitru għamel l-iżbalji fil-kalkoli tal-kumpens.

8. Permezz tad-digriet tagħha tad-19 ta' Ottubru, 2020, din il-Qorti fid-dawl ta' dak li jipprovdi għalih il-para. (e) tas-subartikolu 19(3) tal-Kap. 555, irrevokat *contrario imperio* d-digriet tagħha, kif diversament preseduta, tas-26 ta' Ottubru, 2018, u ordnat l-isfilz tan-nota li kienet giet ipprezentata mis-

soċjetà appellanta fis-16 ta' Ottubru, 2019, filwaqt li skartat l-eċċezzjoni ta' preskrizzjoni eċċepita minnha a tenur tal-para. (f) tal-Artikolu 2156 tal-Kap. 16.

9. Il-BAM wiegħbet fid-19 ta' Ottubru, 2018, fejn filwaqt li ddikjarat li d-deċiżjoni appellata għandha tiġi kkonfermata fejn din iddeċidiet li hija mhijiex il-legittimu kontradittur u/jew hija giet illiberata mill-osservanza tal-ġudizzju u/jew li l-ilment ma sarx kontriha, irrimettiet ruħha għall-ġudizzju ta' din il-Qorti fir-rigward tat-talbiet l-oħra.

10. L-appellata intavolat ir-risposta tagħha fit-22 ta' Ottubru, 2018, fejn talbet lil din il-Qorti, għar-raġunijiet hemm imfissra, sabiex tikkonferma d-deċiżjoni appellata fl-intier tagħha, bl-ispejjeż kontra s-soċjetà appellanta.

Konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti

11. Sabiex il-Qorti tevita tirrepeti dak kollu li diġà ntqal fis-sentenza tal-appell tagħha tas-16 ta' Diċembru, 2019, fl-ismijiet **Finco Treasury Management Limited għall-kont u benefiċċju tal-Provincjal Maltija tal-Agostinjani et vs. La Valette Funds SICAV p.l.c. et** (Appell Numru: 23/2018) u li għaliha għamlet riferiment aktar 'il fuq f'din is-sentenza, tiddikjara li l-konsiderazzjonijiet *kollha* li għamlet f'dik is-sentenza japplikaw *mutatis mutandis* għal dan l-appell u li m'għandhiex x'izzid ma' dak li ntqal fl-imsemmija sentenza.

Decide

Għaldaqstant, għall-istess raġunijiet li ngħataw fis-sentenza mogħtija fis-16 ta' Diċembru, 2019, minn din il-Qorti, kif diversament ippreseduta, fl-ismijiet Finco Treasury Management Limited għall-kont u beneficiċċju tal-Provinċjal Maltija tal-Agostinjani et vs. La Valette Funds SICAV p.l.c. et (Appell Numru 23/2018), tilqa' l-appell u tħassar id-deċiżjoni tal-Arbitru tat-12 ta' Settembru, 2018, għajr fejn għie dikjarat li s-socjetà BAM mhijiex il-legittimu kontradittur, filwaqt li tiċhad l-ilment tal-appellata bl-ispejjeż tal-proċeduri arbitrali u dawk tal-appell odjern kontriha.

Moqrija.

**Onor. Dr Lawrence Mintoff LL.D.
Imħallef**

**Rosemarie Calleja
Deputat Registratur**